

РЕШЕНИЕ

№ 189

гр. Пловдив, 18.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, XVIII СЪСТАВ, в публично заседание на десети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Александър Л. Стойчев

при участието на секретаря Мая В. Крушева
като разгледа докладваното от Александър Л. Стойчев Търговско дело № 20215300900827 по описа за 2021 година

Иск с правно основание чл. 432 от КЗ.

Предявен е иск от Г. В. К., ЕГН *****, с постоянен адрес: ****, против ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК 831830482, гр. София, Район „Лозенец“ бул. „Дж. Баучер“ № 87, по който се моли да се осъди ответното дружество да заплати на ищцата сумата от 40 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени от пострадалата неимуществени вреди във връзка с настъпило пътно-транспортно произшествие на 10.02.2018г. в гр. Пловдив на ул. „Съединение“ до № 45, при което при управление на собствения си лек автомобил марка „Фиат“ модел „Пунто“, с рег. № ****, водачът Д.П. при нарушение на правилата за движение, управлявайки автомобила си с несъобразена скорост е допуснал пътен инцидент, като на пресичащата пътното платно на пешеходна пътека Г. В. К. са нанесени телесни увреждания, а именно „Контузия на главата, с вътрешночерепен кръвоизлив под меките мозъчни обвивки, мозъчно сътресение със загуба на съзнание и счупване на две ребра вдясно, контузии на дясната ръка и десен крак“, като освен това ищцата Г.К. желае да бъде осъдено ответното дружество да ѝ заплати сумата от 600 лв., представляваща претърпени от нея имуществени вреди, а именно заплатения от нея адвокатски хонорар за изготвяне на книжата във връзка с отправено искане до застрахователя да заплати доброволно обезщетение за настъпилите неимуществени вреди, ведно със законната лихва върху двете обезщетения, начиная от 02.07.2021 год. до окончателното им изплащане, както и направените по делото разноски.

В исковата молба се сочи, че по повод настъпилото ПТП е образувано досъдебно производство, което впоследствие е прекратено. Посочва се също клиничното състояние на

ищцата във връзка с настъпилите увреждания и оздравителните процеси по повод на проведено лечение, като освен това подробно се мотивира желанието за репарация на настъпили неимуществени вреди. Ищцата твърди, че е отправила до ответното дружество искане за доброволно заплащане на обезщетението. В тримесечния срок доброволно плащане не е било извършено.

Ответникът изцяло оспорва предявените искове, като оспорва цялата обрисувана от ищцата фактическа обстановка и всичко, което тя твърди. Наред с това се прави възражение за съпричиняване на вредите от страна на пострадалата, като се твърди, че К. е допринесла за настъпване вредоносния резултат, тъй като е пресичала пътното платно на място, където не е разрешено, а именно извън периметъра на пешеходната пътека, независимо че в близост е имало такава. Също така същата е пресичала пътното платно без да изпълни задълженията си по ЗДвП, а именно по чл. 32, ал. 1 и 2, като също така се твърди, че ищцата е нарушила и разпоредбата на чл. 113, ал. 1, т. 1 и 2, поради което е способствала за настъпване на вредоносния резултат. Сочи се нарушение и на чл. 114 от ЗДвП, като ответникът твърди, че изключителна вина за настъпване на процесния инцидент има именно ищцата. В тази връзка се заявява, че се желае да се съобразят тези обстоятелства и се приеме съпричиняване на вредите в размер на 75%, поради което и се моли да се намали евентуално обезщетението, ако такова бъде присъдено.

Пловдивски Окръжен Съд, Търговско отделение, XVIII с., като обсъди обстоятелствата по делото и представените доказателства поотделно и в тяхната съвкупност намери за установено следното:

Правното основание на предявената претенция е чл.432, ал.1 от КЗ. Според посочената новела увреденият, спрямо който застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя. Естествено това е възможно при наличието на преюдициалните предпоставки на извършен деликт и валидно правоотношение между причинителя и застрахователя по чл. 429 от КЗ. Това води до необходимост от изследване предпоставките по чл.45 от ЗЗД. Съгласно легалното определение на този институт правно релевантните факти, които следва да бъдат кумулативно изявени са деяние от страна на лицето управлявало МПС за което е сключена застраховка "ГО", което в случая е действие и следва да е противоправно, настъпила вреда в патримониума на ищеца, причинна връзка между активното поведение на делинквента и резултата, като това е обединяващия елемент завършващ фактическия състав.

При липсата на акт на наказателния съд установяващ елементите на изискуемия фактически състав, същите следва да бъдат констатирани съобразно събраните по делото доказателства. Основни доказателства въз основа на които може да се установи обективната фактическа обстановка, наред с писмените доказателства са показанията на свидетеля П. и приетата по делото САТЕ. Следва да се посочи, че съдът изцяло кредитира, както показанията на свидетеля П., като плод на непосредствени и лични впечатления, така и констатациите на вещото лице по назначената САТЕ, като безпристрастни и компетентни. Съвкупния анализ на събраните писмени и гласни доказателства разгледани в светлината на изложеното в

САТЕ обосновават категоричния извод, че е налице фактическият състав на чл.45 от ЗЗД.

По делото е представен констативен протокол за ПТП с пострадали лица от 10.02.2018г., който въпреки че не обладава правните признаци на официален свидетелстващ документ относно механизма на настъпване на ПТП, несъмнено е валиден акт по отношение на обстоятелствата констатирани от длъжностните лица към момента на пристигане на местпроизшествието. В този аспект очевидно документът, с обвързваща съда доказателствена сила установява, че на посочената дата и час посоченият дежурен полицай е посетил мястото на инцидента и е констатирал настъпило ПТП с лекия автомобил посочен в исковата молба и ищцата, която е била пострадало лице. В унисон с тези факти са и показанията на разпитаните свидетели П. и П..

Вещото лице М., чието заключение съдът изцяло кредитира също установява настъпване на ПТП с посочените в исковата молба участници, като обективира и механизма на настъпване на инцидента. Според настоящия състав на съда, при съвкупен анализ на всичките събрани по делото доказателства, се установява, че е налице фактическият състав на нормата на чл.45 от ЗЗД. Очевидно съществува деяние от страна на лицето управлявало МПС, въз основа на което е настъпило процесното ПТП, а именно при управление на автомобила към 19 часа на процесната дата и при липса на осветление и при намалена видимост водачът П. не е възприел своевременно пресичащата ищца, поради което и е настъпил ударът давел до вредоносния резултат. Водачът на автомобила е нарушил чл.5, ал.2 от ЗДвП, който императивно постановява, че водачът на пътно превозно средство е *длъжен* да бъде внимателен и предпазлив към уязвимите участници в движението, каквито са пешеходците и водачите на двуколесни пътни превозни средства. Също така съдът намира, че не е съблюдавана от страна на Н. разпоредбата на чл.20, ал.2 от ЗДвП, съобразно която водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко *предвидимо препятствие*. Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението. Също така се установява по делото, че автомобилът е управляван с 55 км/ч, което над допустимите в града 50 км/ч. В случая е нанесена увреда на пешеходец, като водачът на лекия автомобил очевидно не е съобразил своето поведение на пътя с конкретната пътна обстановка при изключително намалена видимост и наличие на валеж. Вещото лице установява, че при бавен, спокоен, бърз ход или спокойно бягане с ниска и средна скорост по платното за движение, то от момента, в който ищцата е навлязла на пътното платно при скорост от 55 км/ч П. е имал техническа възможност на установи автомобила в покой преди удара и да избегне произшествието. Следва да се акцентира в случая на обстоятелството, че законът вменява задължение за водачът на лек автомобил да бъде внимателен и предпазлив към пешеходците. Т.е. законодателно е обосновано едно завишено изискване към водачите на МПС, когато на пътното платно присъстват такива. Още повече, че в конкретния случай инцидентът е

настъпил близо до пешеходна пътека, поради което и този факт обосновава необходимостта от по заострено внимание на водача по повод на възможността да са налице пешеходци в тази арeалия.

Това в конкретната фактическа обстановка означава, че П. е бил длъжен да прояви повишено внимание относно другия участник в движението, а именно пешеходката. Това е така, тъй като се касае за уязвим участник в движението, който би бил увреден и при минимално съприкосновение с автомобила.

На следващо място от съдържанието на приетото по делото заключение по назначената СМЕ, което съдът изцяло кредитира, се установява, че са настъпили уврежданията посочени в исковата молба, като има установена от експерта причинно следствена връзка между поведението на делинквента и вредоносния резултат.

Ето защо и са налице всички изискуеми нормативни предпоставки за заплащане на обезщетение за причинените на ищцата неимуществени вреди от страна на ответното дружество в аспекта, че по делото е установено несъмнено наличието на валидно застрахователно правоотношение между водача на автомобила и ответника./ доказателства на лист 23- 26 от делото./

Също така се установява, че пострадалата е отправила искане до застрахователя в унисон с нормата на чл.380 от КЗ. Поради което и всички изискуеми предпоставки за ангажиране отговорността на ответника са налице.

Чл. 51 от ЗЗД определя, че обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, а чл.52 прогласява, че обезщетението за неимуществените вреди се определят от съда по справедливост. Особеното в този случай е, че стойността на вредата не може да бъде точно фиксирана с допустими по ГПК доказателствени средства, с оглед на факта, че по същество негативното въздействие на деликта интервенира в неимуществената сфера на пострадалите и е част от техния психо-емоционален статус. Алюзии в тази посока се съдържат в показанията на разпитаните свидетели, като от съдържанието им следва да се извлече необходима информация за изпитваните от ищцата болки и страдания след настъпване на увреждането.

Въпреки липсата на възможност за пряко съпоставяне на претърпените болки и страдания и паричната престация, законодателят е дал възможност на съда да прецени във всеки конкретен случай какъв е справедливият размер на това обезщетение.

Това предполага отчитане не само на болките и страданията, понесени от конкретното увредено лице, но и на всички онези неудобствата - емоционални, физически и психически, които ги съпътстват и които зависят не само от обективен, но и от субективен фактор – конкретния психо – емоционален статус на пострадалия /субективното отношение към случилото си и отражението му върху психиката с оглед степента на психическа и емоционална зрялост на лицето/. По делото, относно преживените болки и страдания от ищцата, е разпитана свидетелката К. П.. Съдът кредитира нейните показания като безпристрастни и обективни и плод на непосредствени и лични впечатления. Съобразявайки

изнесеното от свидетелката съдът отчита и обстоятелството, че в случая се касае до травми освен на тялото и на главата, което следва да се третира, като факт обосноваващ един по – завишен интензитет на психическия дискомфорт на К.. Следва да се отчете и факта, че се установява по делото, че макар и да отшумяват с времето неразположенията на ищцата все още са налице и не е налице пълно оздравяване.

При съвкупния анализ на събраните доказателства и отчитайки посочените по – горе обстоятелства настоящият състав на съда намира, че справедливия паричен еквивалент на претърпените от ищцата болки и страдания, във връзка с настъпилите увреждания е в размер 40 000 лева.

При така очертаното фактическо и правно статукво се налага да се разгледа направените от ответника възражения за съпричиняване на вредоносния резултат. По принцип, за да е налице съпричиняване на вредата, е необходимо да бъде установена по несъмнен начин пряка причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат. На следващо място изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#) не може да почива на предположение и намаляването на дължимото обезщетение за вреди от деликт на това основание предполага доказване по безспорен начин на конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат като е създал условия или е улеснил неговото настъпване. Преценката следва да се извърши с оглед на това дали увреждането би било причинено и то в същата степен, ако пострадалият не беше извършил конкретно действие или вместо да бездейства беше направил нещо.

Преценката дали извършените от пострадалия действия, респ. неговото бездействие обективно способстват за настъпването на вредоносния резултат, следва да се извършва винаги конкретно, с оглед установената по делото фактическа обстановка, при която е настъпило увреждането. Неспазването на установени в нормативен акт правила за извършването на определено действие, респ. за въздържане от действие, не следва изначално да бъде квалифицирано като създаване на условия за настъпване на определен вредоносен резултат, респ. за улесняване на неговото настъпване, освен в случаите, при които неспазването на тези правила само по себе си е причинило увреждането. Аналогично на посоченото законосъобразното поведение на пострадалия, при което същият е предприел определено действие при изрично разрешение за това дадено от нормативен акт не влече след себе си автоматичен извод, че не е налице съпричиняване. Критерият следва да е дали извършените от пострадалия действия, респ. неговото бездействие *обективно способстват* за настъпването на вредоносния резултат, и тази преценка следва да се извършва винаги конкретно, с оглед установената по делото фактическа обстановка, при която е настъпило увреждането. Естествено дали поведението на участниците в настъпилия деликт е законосъобразно има своята правна стойност, но това се актуализира относно процентното съотношение на съпричиняването.

В случая ответникът прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на починалия, което е напълно основателно с оглед на установената по делото фактическа

обстановка. Твърди, че К. е допринесла за настъпване вредоносния резултат, тъй като е пресичала пътното платно на място, където не е разрешено, а именно извън периметъра на пешеходната пътека, независимо че в близост е имало такава. Също така същата е пресичала пътното платно без да изпълни задълженията си по ЗДвП, а именно по чл. 32, ал. 1 и 2, като също така се твърди, че ищцата е нарушила и разпоредбата на чл. 113, ал. 1, т. 1 и 2, поради което е способствала за настъпване на вредоносния резултат. Сочи се нарушение и на чл. 114 от ЗДвП, като ответникът твърди, че изключителна вина за настъпване на процесния инцидент има именно ищцата. В тази връзка се заявява, че се желае да се съобразят тези обстоятелства и се приеме съпричиняване на вредите в размер на 75%, поради което и се моли да се намали евентуално обезщетението, ако такова бъде присъдено.

Несъмнено по делото се установява, от показанията на свидетеля П. и от съдържанието на САТЕ, че ищцата е предприела преминаване през пътното платно не на обозначеното за това място, а на около два метра от пешеходната пътека. Наред с това очевидно К. е предприела пресичането без да се съобрази с приближаващия автомобил, като е очевидно, че ако същата се е огледала преди да навлезе на пътното платно е щяла да избегне инцидента. Чл.32, ал.2 от ЗДвП вменява задължение за пешеходците, преди да навлязат на платното за движение, да се съобразят с разстоянието до приближаващите се превозни средства и с тяхната скорост на движение, като аналогично правило е налице и в чл. 113, ал.1, т.1. Като не е съобщила поведението си с актуалната пътна обстановка К. е допринесла за вредоносния резултат със своите действия.

Относно стойността, с която сумата определена от съда, като справедлив паричен еквивалент на настъпилите неимуществени вреди, следва да се редуцира, критерият би следвало да е в каква степен двамата участници в инцидента са предприели действия и бездействия в унисон с обективизираните в ЗДвП нормативни правила. При определяне степента на съпричиняването подлежи на съпоставка тежестта на нарушението на делинквентата и това на увредения, за да бъде установен действителният обем, в който всеки един от тях е допринесъл за настъпването на пътното произшествие. Паралела и сравнението на поведението на участниците в движението, с оглед правилата, които всеки е длъжен да съблюдава, ще обоснове конкретната за всеки случай преценка за реалния принос и за разпределянето на отговорността за причиняването на деликта. Съразмерността на действията и бездействията на пострадалия с останалите обективни и субективни фактори, причинили пътното произшествие, ще определят и приноса му за настъпването на вредите./ в този смисъл е и Решение № 118 от 27.06.2014 г. на ВКС по т. д. № 3871/2013 г., I т. о., ТК/ Т.е. по принцип обстоятелствата около това дали поведението на участниците в ПТП са били в унисон с нормативните правила следва да повлияе на процентното съотношение на съпричиняването, като законосъобразното или незаконосъобразно поведение се съпостави и с обективните данни относно настъпването на инцидента. В разглеждания случай очевидно и двамата участника в движението- пешеходец и водач са имали вина за настъпване на вредоносния резултат. Както се установи по – горе водачът на автомобила е нарушил посочените разпоредби от ЗДвП. От своя страна пешеходката също е имала задължения по

чл.32, ал.2, чл.113, ал.1, т.1, чл.114, ал.1, т.1 и 2 от ЗДвП, които очевидно е negliжирала.

Поради изложеното може да се приеме, че и двамата участници в движението са нарушили правилата за движение по пътищата и са допринесли съществено за настъпване на ПТП, като и двамата при законосъобразно поведение са могли да предотвратят настъпването на инцидента. Поради това съдът счита за справедливо да се приеме съпричиняване от страна на пострадалата в размер на 50 %, поради това че са налице две действащи успоредни резултативни причини довели до крайния резултат, като нарушението на правилата за движение е съществено и за двете страни. Поради това и искът ще се уважи в размер на 20 000 лева.

Следва да бъде уважен и предявения иск за претърпени имуществени вреди, а именно направен разход от К. – заплатен адвокатски хонорар за предявяване на правата пред застрахователя по реда на чл.380 от КЗ. По делото е представен договор за правна помощ на лист 36, от който се установява, че ищцата е заплатила 600 лева за изготвяне на претенция до ответника. При наличието на основателно възражение за съпричиняване на вредите следва и това обезщетение да се присъди в размер на 300 лева.

Следва да се присъди и законната лихва върху главниците. Предявеният иск е с правно основание чл. 432, ал.1 КЗ. Функционалната отговорност на застрахователя е дефинирана в разпоредбата на чл.429 ал.1 от КЗ и съгласно т.1 от цитираната разпоредба, с договора за застраховка „Гражданска отговорност“ застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие. В ал.2 на чл.429 от КЗ е регламентиран обхватът на застрахователното обезщетение, а именно – в застрахователното обезщетение се включват и: 1. пропуснати ползи, които представляват пряк и непосредствен резултат от неправомерно увреждане; 2. *лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на ал.3.* А ал.3 гласи: *лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност).* В този случай *от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал.1, т.2 КЗ или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна.* С оглед съдържанието на цитираната разпоредба в обхвата на отговорността на застрахователя, като отговорност – дублираща или съпадаща с отговорността на деликвента, е отговорността за заплащане на лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице. Единственото ограничение на тази отговорност е дадено в разпоредбата на чл.429, ал.3 от КЗ и то е – лихвите за забава, ведно с дължимото обезщетение от прекия деликвент да попадат в рамките на застрахователната сума – лимита на отговорност и застрахователят да е уведомен за настъпването на застрахователното събитие - по реда на чл.430 ал.1, т.2 от КЗ

– от застрахования или от увреденото лице, чрез предявяване на застрахователна претенция. Именно от този момент – от по-ранната от двете дати на уведомяване, възниква функционалната отговорност на застрахователя за заплащане на лихвата за забава, която се дължи от самия деликвент. Видно от приложените доказателства по делото /лист 33/, застрахователната претенция от увреденото лице е предявена пред застрахователя на 02.07.2021г. Законната лихва, която при непозволено увреждане се дължи от датата на увреждането, по приложимия специален закон – чл.429, ал.3 от КЗ е с начало един по-късен момент – момента на уведомяването /за разлика от отменения КЗ/. Т.е. – независимо от това дали застрахователят е в „собствена“ забава по смисъла на чл.497 ал.1 КЗ, при двете хипотези по т.1 и т.2 от КЗ, от момента на по-ранното уведомяване по чл.429 ал.3 от КЗ, той дължи законна лихва за забава върху присъденото обезщетение за неимуществени вреди, но на основание чл.429, ал.3 от КЗ, във вр. с чл.493, ал.1, т.5 /лихвите по чл.429 ал.2, т.2/ и чл.429, ал.2, т.2 КЗ, доколкото лихвите, прибавени към обезщетението за неимуществени вреди, не надхвърлят застрахователната сума. Тези лихви застрахователят дължи не за собствената си забава, а за забавата на застрахования делинквент, с оглед функционалната обусловеност на отговорността на застрахователя от отговорността на делинквента. Ето защо обезщетение ще се присъди със законната лихва начина от 02.07.2021г., като по делото не се установява преди тази дата застрахованият водач да е уведомявал ответника.

При този изход по спора следва направените разноси от страните да се поемат по съразмерност.

Ето защо и Съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК 831830482, гр. София, Район „Лозенец“ бул. „Дж. Баучер“ № 87, да заплати на основание чл.432 от КЗ на Г. В. К., ЕГН *****, с постоянен адрес: **** сумата от **20 000 лв.**, представляваща обезщетение за претърпени от пострадалата неимуществени вреди във връзка с настъпило пътно-транспортно произшествие на 10.02.2018г. в гр. Пловдив на ул. „Съединение“ до № 45, при което при управление на собствения си лек автомобил марка „Фиат“ модел „Пунто“, с рег. № ****, водачът Д.П. при нарушение на правилата за движение, управлявайки автомобила е допуснал пътен инцидент, като на пресичащата пътното платно Г. В. К. са нанесени телесни увреждания, а именно „Контузия на главата, с вътрешночерепен кръвоизлив под меките мозъчни обвивки, мозъчно сътресение със загуба на съзнание и счупване на две ребра вдясно, контузии на дясната ръка и десен крак“, както и да заплати сумата от **300 лв.**, представляваща претърпени от ищцата имуществени вреди, а именно заплатения от нея адвокатски хонорар за изготвяне на книжата във връзка с отправено искане до застрахователя да заплати доброволно обезщетение за настъпилите неимуществени вреди, ведно със законната лихва върху двете обезщетения, начина от 02.07.2021 г. до окончателното изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** предявения исковите до

пълните им претендирани размери като неоснователни.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК 831830482, гр. София, Район „Лозенец“ бул. „Дж. Баучер“ № 87, да заплати на Г. В. К., ЕГН *****, с постоянен адрес: **** сумата от 2412 лева направени деловодни разноси съразмерно с уважената част от исковите.

ОСЪЖДА Г. В. К., ЕГН *****, с постоянен адрес: **** да заплати на ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК 831830482, гр. София, Район „Лозенец“ бул. „Дж. Баучер“ № 87 сумата от 1395 лева направени деловодни разноси съразмерно с отхвърлената част от исковите.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от съобщаването му на страните пред Пловдивски Апелативен Съд.

Съдия при Окръжен съд – Пловдив: _____